

ÕPILASTE HINDAMISE KORD TÜRİ PÕHIKOO LIS

Hindamise eesmärk

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

1. anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
2. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
4. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
5. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsustamiseks.

Käitumise hindamise eesmärk on:

1. suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
2. motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Hindamisest teavitamine

Kool teavitab õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilase tööle antud hinnangutest ja hinnetest.

1. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korraldus on avalikustatud kooli koduleheküljel.
2. Hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhataja ja aineõpetajad.
3. Käitumise hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja.
4. Teadmiste, oskuste ja käitumise hindamise põhimõtteid ning korda tutvustab klassijuhataja lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul.
5. Õpilasel ja lapsevanemal on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta Stuudiumist, aineõpetajatelt ja klassijuhatajalt.
6. Vajadusel väljastab klassijuhataja õpilasele hinnetelehe.
7. Iga õppeaasta lõpus väljastab klassijuhataja õpilasele klassitunnistuse.

Õppimist toetav hindamine/tagasiside ehk õppe kestel toimuv hindamine/tagasiside.

Tagasiside:

1. õpilase teadmistele, oskustele ja tegevustele antakse õppimist toetavat tagasisidet, et innustada ja motiveerida õpilast oma töötulemusi parandama;
2. tagasiside andmine on nii suuline kui kirjalik;
3. tagasiside märgib õpetaja õpilaspäevikusse, vihikusse, töövihikusse, töölehele või e-päevikusse;
4. tagasisides tuuakse esile õpilaste edusammud ning juhitakse tähelepanu puudustele teadmistes ning arendamist vajavatele oskustele;
5. tagasiside peab olema toetav ja orienteeritud õpilase probleemide lahendamisele;
6. arvestada tuleb õpilase personaalse arengu ja tema individuaalsete võimetega, õpilase arengut võrreldakse tema varasemate saavutustega;
7. tagasiside antakse nii õppeprotsessile kui ka oskustele, mis on aluseks õppeainete omandamisel.

Õppimist toetav hindamine saab olla nii kirjalik kui ka suuline. Õppimist toetavat hindamist rakendab õpetaja vastavalt oma õppeaine eripärale ja konkreetsele situatsioonile. Sellise hindamise eesmärk on suunata õppijat järjepidevalt ennast arendama.

Eristav ja mitteeristav hindamine

Õpitulemuste **eristaval** hindamisel on oluline kirjeldada esmalt teadmiste ja oskuste ulatust ja sügavust, mille alusel on võimalik määrata õpitulemuste omandatuse üldine tase ja tähistada see kokkuleppelise tähega. Hinnatakse igas aines trimestri kaupa. Eristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul antakse õpitulemuste saavutatuse kohta tagasisidet tähtskaalal A–F, millest viis taset A–E on positiivsed ja üks tase F on negatiivne.

➤ **Suurepärase tase: A (90%-100%)**

Õpilane on omandanud tema õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused, rakendab omandatud teadmisi iseseisvalt tuttavates ja uutes olukordades, analüüsib õpitud, hindab kriitiliselt järeldusi ja langetab otsuseid, loob omandatud teadmiste abil seoseid uute ja varasemate teadmiste vahel. Silmapaistev ja põhjalik aine tundmine, ulatuslik iseseisev töö.

➤ **Hea tase: B (80%-89%)**

Õpilane on omandanud tema õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused ning rakendab omandatud teadmisi ja oskusi iseseisvalt eesmärgipäraselt tuttavates ja uutes olukordades, analüüsib omandatud teadmisi, loob uusi seoseid, kuid teadmiste ja oskuste spetsiifilisemal rakendamisel võib olla eksimusi, mis ei ole sisulised ega põhimõttelised. Õppeaine teoreetilise ja rakendusliku sisu väga hea tundmine.

➤ **Keskmine tase: C (75%-79%)**

Õpilane on omandanud tema õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused, rakendab omandatud teadmisi ja oskusi iseseisvalt eesmärgipäraselt õppe- ja uutes olukordades. Aine detailsemates osades avaldub mõningane vastuste ebatäpsus.

➤ **Rahuldav tase: D (60%-74%)**

Õpilane on omandanud tema õppe aluseks oleva õppekava taotletavad õpitulemused tasemel, mis võimaldab tal omandatud teadmisi ja oskusi rakendada õppeolukordades, kuid iseseisval rakendamisel või uutes olukordades avalduvad puudujäägid. Vastustes avalduvad märgatavad puudujäägid. Õpilasel on olemas baasteadmised, mis võimaldavad tal hakkama saada.

➤ **Kasin tase: E (50%-59%)**

Õpilane suudab tema õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavaid õpitulemusi kasutada juhendaja toel õppeolukordades piiratud viisil ning omandatud teadmised ja oskused on iseseisvaks edasiseks õppimiseks minimaalsed. Teadmiste rakendamisel on tõsiseid puudujääke.

➤ **Puudulik tase: F (0%-49%)**

Õpilase omandatud teadmised ja oskused on tema õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavatest õppetulemustest madalamad ja edasiseks õppimiseks puudulikud või õpitulemuste omandatusele ei ole võimalik anda tagasisidet, sest ülesanne on jäänud sooritamata, õpilane on kasutanud ebaausaid võtteid, esitatu ei vasta tööjuhendile.

Mitteeristav hindamine on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul ainekavas määratud õpitulemuste saavutatuse taset pole vajalik eristada. Mitteeristava hindamise puhul määratakse piisav õpitulemus, millele vastamise korral väljendatakse piisavat tulemust hindegaga AR. Oodatavast madalamal tasemel tulemust väljendatakse hindegaga MA. Mitteeristavat hindamist kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel järgmistes õppeainetes:

- kehaline kasvatus 1.-2. klass;
- muusika 1. klass
- kunstiõpetus;
- loovus;
- inimeseõpetus;
- käeline tegevus ja käsitöö/tehnoloogia;
- informaatika.

1. Hindamiskriteeriumiteks on õpilase õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused. Hindamisel võrreldakse õpitulemuste omandatust ja õpilase arengut tema varasemate tulemustega.

2. Mitteeristava hinde kujunemisel võetakse aluseks tagasiside selle kohta, millises mahus on õpilane omandanud teadmised ja oskused ning mil määral on tal kujunenud oskused omandatud teadmisi iseseisvalt tava- ja uutes olukordades rakendada ja analüüsida, tehtud järeldusi ja otsuseid kriitiliselt hinnata ning luua uusi seoseid. Hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi. Arvestuse saamiseks tuleb sooritada/ära teha kõik kokkulepitud arvestuslikud õpiülesanded.

➤ „AR“ (arvestatud) 50%-100%

Õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab kooli õppekavas märgitud õpitulemusele.

➤ MA“ (mittearvestatud) 0% - 49%

Õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus jääb madalamaks kooli õppekavas märgitud õpitulemusest.

3. Arvestatuks („AR“) ja mittearvestatuks („MA“) loetakse eelnevalt juhtkonna otsusega kokku lepitud ained ja neid hinnanguid ei teisendata viiepallisüsteemi.

4. Põhikooli lõputunnistusele ja õpilase koolist lahkumisel klassitunnistusele kantavad kokkuvõtavad hinded teisendatakse viiepallilisele numbriskaalale järgnevalt:

Eristav tähtedega hindamine	Teisendamine numbrilisse hindamissüsteemi
A (suurepärase)	5
B (hea)	4
C (keskmine)	4

D (rahuldav)	3
E (kasin)	3
F (puudulik) 2	2

Järelvastamise kord (PRÕK § 21 lõige 7)

1. Kui suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, on hinnatud hindegaga "F" (puudulik) või „mittearvestatud“, on õpilasel võimalus järeltöö sooritamiseks.
2. Kui õpilane puudub järeltöö sooritamise ajal mõjuval põhjusel, lepitakse aineõpetajaga kokku uus järeltöö aeg. Märge "T" e-päevikus annab infot selle kohta, et kõikidele õpilastele kohustuslik töö (kirjalik, suuline või praktiline) on õpilasel tegemata ning see tuleb järele vastata 10 tööpäeva jooksul. Tähtajaks järele vastamata töö hindeks on „F“ (puudulik) või "MA".
3. Kui õpilane keeldub tööd ära andmast, kasutab kõrvalist abi või kirjutab maha, hinnatakse tema töö hindegaga "F" või "MA".
4. Kui õpilane soovib parandada trimestri hinnet, võib ta kokkuleppel aineõpetajaga sooritada kokkuvõtva arvestustöö.
5. Kui 7.-9. klassi õpilane on puudunud 20% või enam õppetundidest, on õpetajal õigus nõuda terve õppeperioodi (trimestri) materjali järele vastamist.
6. Õpilase pikema puudumise korral (rohkem kui 3 päeva) kodustel põhjustel (nt perereis) esitab lapsevanem õppejuhile eelnevalt teatise ja võtab endale sellega kohustuse tagada läbivõetud õppematerjali ette- või järelevastamine.

Kokkuvõttev hindamine (PRÕK § 22 lõige 4)

1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ja poolaastahinneteks ning trimestrihinnete ja poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.
2. Trimestri alguses teeb õpetaja õpilastele teatavaks ja lisab e-päevikusse õppeaines oodatavad õpitulemused ning planeeritud olulised õpiülesanded (samuti nende täitmise aja ja vormi), mille täitmine on õpilastele kohustuslik.
3. Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
4. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- või poolaastahinnetest tuleks välja panna aastahinne „F“ või „MA“.
5. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Õppepäeva pikkus täiendaval õppetööl on kuni 5 õppetundi. Täiendavast õppetööst (aeg, õpiülesanded) teavitab aineõpetaja lapsevanemat kirjalikult e-päeviku kaudu.
6. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
7. Aastahinne pannakse välja pärast täiendavat õppetööd, arvestades selle tulemusi.
8. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamais õppeaines aastahinne „puudulik“, täiendav õppetöö ei ole

tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Tugisüsteemi määramine (PRÕK §24 lõige 6 punkt 6)

1. Õpilasele, kelle trimestri- või poolaastahinne on „puudulik” või „mittearvestatud” või kellel on hinne jäetud välja panemata, määratakse vajadusel õppenõustamiskomisjoni otsusega kohustuslik konsultatsioon ühes või mitmes õppeaines.
2. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „mittearvestatud”, võib koostada selles õppeaines ainealase õpiabiplaani.
3. Kui õpilasel, kellele on koostatud õpiabiplaan, on jätkuvalt trimestrihinne „puudulik” või „mittearvestatud” või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines vastava põhjenduse olemasolul (psühholoogiliste, pedagoogiliste või meditsiiniliste uuringute tulemused) individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugiteenus vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
4. Tugisüsteemide õppetööd koordineerib hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (PGS § 46 lõige 2).

Käitumise hindamine (PRÕK § 19 lõige 3)

1. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine.
2. Käitumist hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
3. Käitumist hinnatakse hinnetega “eeskujulik”, “hea”, “rahuldav” ja “mitterahuldav”.
4. Käitumist hinnatakse õpilaste puhul järgmiselt:
 - käitumishindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt;
 - käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid;
 - käitumishindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi;
 - käitumishindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ega kõlblusnorme.

Õpilase käitumise võib hinnata “mitterahuldavaks” ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest;

- käitumise aastahinne “mitterahuldav” pannakse kooli õppenõukogu otsuse alusel.

Hinde ja hinnangu vaidlustamine (PRÕK § 19 lõige 4)

1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada 30 päeva jooksul töö toimumise päevast, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjenduse ja

kirjaliku töö puhul koos vaidlusaluse tööga.

2. Kooli direktor teeb otsuse teatavaks viie tööpäeva jooksul ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult.

Õpilase järgmise klassi üleviimine

1. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu.

2. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 31. augustiks.

3. Tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

Põhikooli lõpetab õpilane:

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „kasinad“ (E), kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud positiivsele tulemusele eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

2. Põhikooli lõputunnistusele kantavate ainete kokkuvõtvad hinded teisendatakse viiepallilisele numbriskaalale.

3. Põhikooli lõpetanuks võib lapsevanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega lugeda ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1) kellel on õppeaine viimane aastahinne või üks eksam sooritatud negatiivsele tulemusele;

2) kellel on kahe õppeaine viimane aastahinne või kaks eksamit sooritatud negatiivsele tulemusele.

4. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

5. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

6. Õpilane, kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.